

Pôvodné balkánske plemeno dokáže žiť vo svorke a neprejavuje ani najmenšie náznaky agresivity k iným psom a cudzím ľuďom.

Srbský durič

SPOĽAHLIVÝ, PRIATEĽSKÝ, LÁSKAVÝ

Rostislav Soja z Brumova-Bylnice (okr. Zlín, ČR) sa poľovníctvu a poľovníckej kynológii venuje od roku 1989. Najskôr ho očarili bulteriéry, a to nielen nezvyklým výzorom, ale aj výbornou povahou. „Obidve chovné sučky – Andy Popův keř a Cassandru Černomor – som využíval najmä pracovne. Som lesník a toto povolanie ponúkalo takmer ideálne podmienky na ich poľovný výcvik. Boli to milé spoločníčky. Výborne sa osvedčili na individuálnych poľovačkách, prípadne pri dohľadávaní a následnom zadržení postrielaných diviakov. O srnčiu či jeleniu zver nemali záujem. Problém však nastal na spoločných poľovačkách, na ktorých boli iné plemená, predovšetkým duriče. Dá sa povedať, že bulteriéry všade dorazili ne-

skoro a v neznámom teréne sa nie vždy dokázali zorientovať. Okrem toho pri strelenom kuse som musel byť zakaždým v strehu, aby nevypukla šarvátka s inými psami.“

V roku 1993 sa zoznámil s ďalším nádherným predstaviteľom psej ríše – americkým staffordširským teriérom. Po dlhom čakaní sa mu podarilo kúpiť prvé šteniatko stafforda – sučku Twigi Tipit z Hanky. Svoje kvality dokazovala na výstavách i pri práci v revíre, kde neraz dokázala zastaviť postrielaného diviaka a pomáhala aj pri tmení škodnej.

Prvá v ČR

So všetkými psami, ktoré choval, sa pravidelne zúčastňoval na spoločných poľovačkách, predovšetkým na nadháňkach. Práve tam ho mimoriadne zaujali duriče, najmä ich vytrvalosť pri práci na stope a nezameniteľná farba hlasu, ktorý vydávali pri prenasledovaní zveri. „Stále som premýšľal nad tým, že si zaobstarám jedinca z tejto skupiny psov. Vzhľadom na moje požiadavky to však vôbec nebol jednoduchý výber. Mal to byť pes náruživý na stope a vytr-

Na duričoch ho zaujala ich vytrvalosť pri práci na stope a nezameniteľná farba hlasu, ktorý vydávali pri prenasledovaní zveri.

VIZITKA: Zeda Potkozarska

Dátum narodenia:
27. 5. 2005
Otec: Alfi
Matka: Bira
Majiteľ: Rostislav Soja
Výstavy a skúšky: výborná,
CAJC, Klubový víťaz
mladých, Český junior
šampión, CAC, CACIB,
BOB, CAC HR, Svetový víťaz
Poznaň 2006, FSD

valý. Okrem toho musel byť dlhohohý, aby zvládol tunajší členitý terén, a to predovšetkým v zimnom období, keď je všade kopa snehu. Ďalšou podmienkou bola krátka sršť tmavej farby. Chcel som ušľachtilé, osobitné plemeno, ktoré nie je zaťažené genetickými chybami spôsobenými prešľachtením. Tieto kritériá dokonale spĺňal srbský durič.“

Prvé šteniatko doviezol priamo z krajiny pôvodu – zo Srbska. „V chovateľskej stanici Potkozarska nás čakala nádherná sučka Zeda Potkozarska z jarného vrhu roku 2005. Po zápise do plemennej knihy a prihlásení do klubu duričov sa naša Ria – tak sme ju nazvali – stala jediným registrovaným srbským duričom v Českej republike. O rok neskôr sme znova putovali do Srbska, aby sme si priviezli nepríbuzného psíka z chovateľskej stanice Rašinovački. Tento pár máme dodnes. Oba psy sú poľovne upotrebitelné a splnili podmienky chovnosti. Po nakrytí Zedy psom Pančom z Bosny a Hercegoviny sme na jeseň 2008 odchovali historicky prvý vrh srbských duričov v ČR a SR.“ Nedávno sa tešili z druhého vrhu, otcom šteniatok je tentoraz ich pes Centrum Rašinovački.

Pracuje samostatne

Srbský durič je milý, spoľahlivý, priateľský a láskavý pes so živým temperamentom. Miluje deti a na pánovi doslova lipne. Rád sa zdržiava v jeho blízkosti a dlhšie odlúčenie znáša veľmi zle. Bez väčších konfliktov dokáže žiť vo svorke a v jeho správaní nie je ani najmenší náznak agresivity k iným psom a cudzím ľuďom. Pri práci, predovšetkým v nároč-

nom teréne sa prejavuje ako náruživý lovec. Mimoriadne cenná je aj jeho hlasitosť na stope. Poľovník tak môže sledovať pohyb psa a podľa intonácie hlasu rozlíšiť druh prenasledovanej zveri. Nie je to kontaktné plemeno, od zveri si udržiava bezpečný odstup. Ak však vycíti oslabenie kusa, neváha ísť až na hranicu rizika. Výborne sa orientuje v neznámom prostredí a neustálou chuťou do práce prekvapí aj skúsených vodičov iných plemien. V pohone po vypustení pracuje samostatne, a to aj na väčšiu vzdialenosť a vo veľkých priestoroch. Vytrvalo hlási stopu a má tendenciu obracať zver smerom k vodičovi. „V praxi sa mi to potvrdilo viackrát. Pamätám si, ako moje dva psy spolu so štajerským duričom našli pri kŕmení zveri postreleného jeleňa zaľahnutého v húštine. Držali ho asi 15 minút do môjho príchodu. Jeleňa som však svojím pohybom zradil, takže prenasledovaný psami húštinu opustil. Na

Neustálou chuťou do práce prekvapí aj skúsených vodičov iných plemien.

Mufflon set

www.pinewoodsk.sk

Kvalitné oblečenie pre tých, ktorí chcú svoj voľný čas tráviť v pohodlí

Na Slovensko dováža

ESOX^{esox}

esox@esox.eu

tel.: 02/534 15 615

Lovecké oblečenie Mufflon je vyrobené z tichej nešľachovej látky. Má vetruodolnú, nepremokavú a funkčnú membránu, ktorá je zapracovaná v pošívkach. Vodný stĺpec: 10 000 mm, priehľadnosť 6 000 g/m²/24 h.

Bunda má odnímateľnú nepremokavú kapucňu, zateplené náprsné vrecká a široké vnútorné úpletové manžety v rukávoch. Rukávy a rukávky sú zosilnené materiálom Oxford Nylon.

Nohavice majú pohodlný strih, elastický pás, nastaviteľnú manžetu a v oblasti kolien sú tvarované. Na všetkých namáhaných častiach sú spevnené látkou Oxford Nylon.

Veľkosti: XS - 3XL

STRUČNÝ ŠTANDARD PLEMENA

Srbský durič

Krajina pôvodu: Srbsko
Originálny názov: Srpski gonič

Klasifikácia FCI: skupina 6
– duriče, farbiare a príbuzné plemená, sekcia 1.2 – duriče strednej veľkosti, so skúškou

Charakteristika: pes strednej veľkosti, s robustnou konštitúciou. Je milý, priateľský a láskavý, so živým temperamentom, veľmi spoľahlivý a často až pozoruhodne prítulný.

Použitie: poľovný pes a spoločník.

Lebka pri pohľade spredu a z profilu mierne okrúhla, so zreteľne vyznačenou čelovou brázdou. Tylový hrboľ nie príliš vyjadrený. Šírka medzi ušami je menšia alebo rovnaká ako vzdialenosť medzi stopom a hrboľom. Stop takmer neviditeľný. Ňucháč dobre vyvinutý, vždy čierny. Nos v tvare klina je o niečo kratší než lebka. Čelo rovné, pysky stredne vyvinuté a stredne silné, ich okraje

by mali byť čierne, horný pysk vždy prekrýva dolný. Líca rovné a ploché. Stredne veľké oči majú oválny tvar a sú mierne šikmo posadené. Okraje viečok veľmi tmavé, najlepšie čierne, farba dúhovky čo najtmavšia. Uši sú vysoko posadené, tenučké, strednej šírky a dĺžky, zvesené, voľne visia blízko líc. Krk je silný, dlhý približne ako hlava, šikmo posadený. Telo mierne pretiahnuté, jeho dĺžka je asi o 10% väčšia ako výška v kohútiku. Horná línia tela je rovná. Kohútik len mierne naznačený. Chrbát silný, dosť svalnatý, rovný a dlhý. Hruď silná, jej výška je 50% výšky v kohútiku, jej obvod je o 20% väčší než jeho výška v kohútiku. Chvost pri koreni hrubý, postupne sa veľmi zužuje. Zatočený smerom hore, nesený pod líniou chrbta, husto osrstený. Predné i zadné končatiny silné, rovné, svalnaté a rovnobežné. Lakte

Zeda má na konte cenné tituly z výstav.

sú blízko pri tele, ich výška od zeme tvorí 50% kohútikovej výšky. Koža je elastická, priliehajúca a dobre sfarbená. Chôdza voľná, uprednostňuje sa energický a rýchly krok. Sršť je krátka a hustá, s dosť silnou štruktúrou, na celom tele dobre prilieha. Časti stehien a na chvoste o niečo dlhšia. Farba červená, od žltočerveného odtieňa až

po ryšavú, s čiernym pláštom alebo sedlom. Biele znaky na hrudi, ktoré nemajú v priemere viac než 2 cm, sa pripúšťajú. Pes meria v kohútiku 46 – 56 cm, ideálna výška je 51 – 52 cm. Sučka meria v kohútiku 44 – 54 cm, ideálna výška je 48 – 49 cm. Srbský durič váži 19,5 – 20 kg, štandard FCI hmotnosť neuvádza.

chvíľu som ho zarezal v optike, potom som už len bezradne počúval vzdáľujúce sa hlásenie psov. Aké však bolo moje prekvapenie, keď asi po dvoch kilometroch jeleňa otočili a nahnali späť do mojej bezprostrednej blízkosti. Výbornú odolnosť preukázali vlni v zime, keď sa počas pohonu počasie náhle zmenilo na snehovú kalamitu. Pri prenasledovaní diviakov dvaja moji psi vbehli do oploteného lesného porastu. Jedinú možnosť úniku – dieru v plote – v momente zavial sneh. Neexistovala cesta späť. Po márnom a riskantnom hľadaní, keď sa stromy lámali pod ťarchou ľadu, som psov musel nechať napospas osudu. Dva dni sa nedalo dostať do lesa. Nedokážem opísať radosť, ktorú som prežíval, keď som ich na tretí deň našiel. Obaja boli na pokraji vyčerpania. Táto príhoda ešte viac utužila naše vzájomné puto a konečne ma prinútila kúpiť GPS navigáciu pre psy. Dnes ich mám pri každom pohone dokonale pod kontrolou. GPS je výborným pomocníkom aj pri výcviku mladých psov. Pomôže vám lepšie pochopiť myslenie

Srbský durič je skvelý priateľ. Na pánovi doslova lípne.

psa a riešenie neobvyklých situácií, do ktorých sa dostane pri práci v lese.“

Mimoriadne plodné

Čo sa týka chovu a výcviku, srbské duriče nie sú náročné. Budúci majiteľ by však mal vedieť, aký je ich štýl práce. S výcvikom treba začať čím skôr. Samozrejme, istá dávka trpezlivosti je nevyhnutná, keďže mladý psík má tendenciu neustále a vášnivo naháňať všetko okolo seba. Postupne však začne sám vyhodnocovať, čo sa loví a čo od neho vodič očakáva.

Získanými skúsenosťami a vekom sa skracaie aj vzdialenosť pri prenasledovaní zveri. „Srbský durič už od malička prejavuje veľký záujem o stopy zveri. Šteniatka vodím po stopách diviaka, od pol roka im dožičím aj kontakt s čiernou zverou v oplôtke.“ No alfou a omegou výcviku je vstúpiť mladému psovi, aby sa vracal po stope k vodičovi a nasledoval ho. Vzhľadom na výborné orientačné schopnosti plemena by to však nemal byť problém.

Prípadný záujemca by mal vedieť,

Pri správnom a systematickom výcviku získate spoľahlivého pomocníka.

že srbský durič potrebuje dostatok pohybu. Ideálne sú pravidelné vychádzky do revíru, kombinované s tréningom v diviačom oplôtku. Na udržanie dobrej fyzickej kondície sú dôležité aj tréningy mimo sezóny.

Krátka srst' si nevyžaduje mimoriadnu starostlivosť, stačí ju občas vyutierať vlhkou handrou. Keď psíkovi zabezpečíte dostatok pohybu, môžete ho chovať aj v byte. Ak má byť držaný vonku, vhodná je zateplená buda.

Keďže ide o pôvodné plemeno, netrpí žiadnymi vrodenými chybami z prešľachtenia. Ale pozor, sučky sú obvykle pozoruhodne plodné! „Tá naša priviedla na svet v dvoch vrhoch až 26 šteniatok,“ zdôrazňuje chovateľ.

„Záujemcom o srbského duriča odporúčam dôkladne zvážiť import nových jedincov. Vyhnite sa najmä rýchlej kúpe za podozrivo nízku cenu. Na Balkáne je množstvo chovateľských staníc, takže je z čoho vyberať. Poznám však prípady, keď boli dovezené šte-

niatka v zúboženom stave, silno zablšené a napadnuté vnútornými parazitmi. Preto sa s kúpou neponáhľajte,“ odporúča R. Soja. „Ak potrebujete poradiť, môžete sa obrátiť aj na nás. Radi vám poskytneme vyčerpávajúce odpovede na vaše otázky.“

**Text: Marianna Hrabinská,
fotografie: archív Rostislava Soju**

„Vyhnite sa rýchlej kúpe za podozrivo nízku cenu. Na Balkáne je mnoho chovateľských staníc, takže je z čoho vyberať.“